

pers immers uit —, dan is er plaats óók voor de zé gissing, dat men in de „hoogere kringen” wel eens bezig kon zijn de fusie van Kampen en Amsterdam voor te bereiden. In het sterfjaar van „De Heraut” is menige oude droom wéér gedroomd. Onder ons gezegd: waarom zó u men ook het nieuwe Kampen, dat van de Ridderbossen c.s. niet doen opgaan in de V. U.? Het is immers toch gelijkgeschakeld? Het wiep immers gedwee — zonder dat curatoren één woordje-van-zelfstandigheid kikten — juist die twee uit, die Kampen wilden „houden voor”..... Kampen? Het heeft immers toch geen eigen geluid meer? De handen zijn Amsterdams handen, en de stem — wel, die is óók al Amsterdams stem.

O neen, — het zal niet dadelijk gebeuren. Misschien — want tenslotte regeert God en niet „De Heraut” — misschien gebeurt het zelfs nu nog niet.

Maar reken met de mogelijkheid. En zie, dat er al lang gespeeld wordt, door niet te zéggen, wat men toch denkt, en door achteraf hetgeen letterlijk gezegd is, toch nog anders te redigeeren (bewijzen biedt b.v. de correspondentie der commissie-Ridderbos over den „eisch”, gesteld aan de hoogleraren Grejdanus en Schilder).

Conclusie: juich niet, en ween niet, en gis niet, doch maak rechte paden voor uw voet, en maak u vrij, voor het eerst of bij vernieuwing. Kampen is er: Broederweg 15. K. S.

ZONEN DER REFORMATIE....

De 2de October 1946, de dag, waarop weer voor 't eerst na de nationale kerkelijke bevrijding onze Theol. Hoogeschooldag is gehouden, is een zwarte dag geweest.

Dat wil zeggen: een zwarte dag, niet voor ons als leden der aloude Geref. Kerken, voor wie immers deze 2de October een hoogtijdag van ongekenden rijkdom en diepe vreugde is geweest, maar voor de synodocratische-gebonden kerken, die meenen, ware kerk des Heeren te zijn, en zijn het niet...; voor die duizenden gebonden, die zichzelf houden voor trouwe zonen der Reformatie, en zijn het niet...

Voor hen was 't een zwarte dag, want op dien dag is 't gebeurd, dat voor het Hof in Leeuwarden, waar de zaak betreffende de door mij bewoonde pastorie der Geref. Kerk te Bedum in kort geding behandeld werd, door den advocaat van Ds H. Kakes c.s., Mr Bolt van Groningen, een zoon der Reformatie, en stammende uit een echt Doleantie-geslacht, het reformatorisch kerkrecht, dat immers ook dat der Doleantie was, op de meest krasse wijze is verloochend.

Het was voor mij een zeer ongelukkige samenloop van omstandigheden, dat door het moeten bijwonen van dit proces ik verhinderd was, aan de feestvreugde van den eigenlijken Schooldag deel te hebben; maar 't ergste was wel dit, dat ik getuige moest zijn van het ontzettend droeve feit, dat iemand, die zich Gereformeerd noemt, zich niet ontziet, om publiek, voor 't oor van God en van de menschen, zoowel van de kerk als van de wereld, te fulmineeren tegen de Gereformeerde, reformatorische, schriftuurlijke beginselen van het recht, dat in Christus' kerk heeft te gelden.

Is het niet erg, uit den mond van Mr Bolt te moeten hooren (vrijwel letterlijk), dat de Geref. Kerken althans dit met de Roomsche kerk gemeen hebben, dat ook in de Geref. Kerken geldt: „Roma locuta, causa finita” (als Rome gesproken heeft, dan is de zaak beslist); alleen dan met dit verschil, dat „Roma” in de Geref. Kerken niet de paus beteekent natuurlijk, maar de Generale Synode. En de Gen. Synode is de kerken. Wat dus door een Gen. Synode, dat is: door die kerken zelf wordt bepaald, dat móét door ieder lid van die kerken voor vast en bondig worden gehouden; daar moet hij zich zonder meer aan onderwerpen. Kan hij dit niet, dan hoort hij in de Geref. Kerken niet thuis, dan moet hij er uit gaan. De eenige mogelijkheid, zoo betoogde Mr Bolt, om, als men bezwaard is over een synodale uitspraak, in de kerken te blijven, is deze, dat men over zijn bezwaren geheel zwijgt; anders krijgt men de grootste wanorde in de kerk, en dat kan een Synode niet gedoogen, zij moet dan ingrijpen, om de orde te bewaren. Wél mag men natuurlijk zijn bezwaren indienen en als men een meerdere vergadering betreffende een of ander besluit van ongelijk overtuigen kan, dan behoef men zulk een besluit niet meer voor vast en bondig te houden. Aldus Mr Bolt, daarbij 't kerkrechtelijk standpunt onzer vrijgemaakte Geref. Kerken als subjectivistisch en independentistisch verordeelend.

Gelukkig, dat onze advocaat, Mr Hummelen van Groningen, daartegenover op keurige wijze het oude reformatorische kerkrecht verdedigd heeft en aantoonde, dat de redeneering van zijn collega in wezen roomsch was. Mr Hummelen schroomde niet, om de kerkrechtelijke practijken der synodocratisch-gebonden kerken waarlijk goddeloos te noemen; o.m. wijl hierdoor een ongeoorloofde dwang op de scienties werd uitgeoefend, en zij, die een bepaald besluit niet voor vast en bondig kunnen houden op grond van Gods Woord, vrijwel onmiddellijk buiten het koninkrijk der hemelen gesloten en dus ter hel verzeven werden.

Is het ook niet diep tragisch, wanneer dan Mr Bolt,

zoon der Doleantie, door Mr Hummelen verwezen moet worden naar uitspraken o.a. van prof. Rutgers, één van de vaders der Doleantie, met wien Mr Bolt over de gansche linie in flagrante strijd komt? „Mijn collega verloochent hier de grondbeginselen van het Protestantisme”, aldus Mr Hummelen. Inderdaad! Men mag toch niet aannemen, dat Mr Bolt bij deze verloochening van het reformatorische kerkrecht gehandeld heeft volgens het principe, dat het doel (n.l. het winnen van dit proces) de middelen heiligt, maar dat hij welbewust en uit overtuiging zó gesproken heeft.

Ge begrijpt nu wellicht, waarom ik sprak van een zwarten dag voor de synodocratisch-gebonden kerken. Natuurlijk, die advocaat sprak niet namens die kerken. Ik hoor 't al weer zeggen: „Mr Bolt is de Synode niet”. Dat zal wel waar zijn.

Maar..... wél is het door hem verdedigde hiërarchische onschriftuurlijke kerkrecht hetzelfde als dat van genoemde kerken. Dat is 't verschrikkelijke. Mr Bolt overdreef niet op zijn standpunt. Hij sprak consequent de taal van zijn Synode.

En met voorstelling van dit „kerkrecht” tracht men door middel van den wêreldlijken rechter ons onze kerkelijke goederen af te nemen. Zou de Heere dit niet zien en zoeken?

Zóó spreken en handelen vandaag zij, die zich noemen zonen der Reformatie!

Het is een bittere zaak, hiervan getuige te moeten zijn, nog wel op denzelfden dag, dat Gods doorgaand reformatie-werk in Kampen herdacht werd. Gelukkig heb ik nog den biddend voor de Hoogeschool kunnen bijwonen, waar Ds Visé ons uit het Woord heeft doen zien, dat God immers onze Vader is, en dat wij daarom als Zijn kinderen mogen pleiten op Zijn vaste Woord en onveranderlijke beloften, óók aangaande het werk der vrijmaking, en dat wij in gebondenheid aan het Woord ook ten dezen opzichte overtuigd zijn mogen van onze zaakgerechtigheid voor Gods vierschaar, ook al zouden we al onze kerkelijke goederen moeten verliezen door uitspraken van aardsche rechters, die zich lieten beïnvloeden door onschriftuurlijke, zondige pleidooien van afvallige zonen der Reformatie.

Tenslotte waren mijn reacties op dezen zwarten dag de volgende.

In de eerste plaats: wat kunnen we den Heere ootmoedig dankbaar zijn, dat Hij ons, door Zijn genade, heeft bevrijd van zulk een onschriftuurlijk, knellend hiërarchisch juk. Hij heeft ook dezen strik des satans gebroken en wij zijn ontkomen. Laat er toch niemand onder ons de dingen aangaande het recht, dat in Christus' kerk moet heerschen, ooit gaan bagatelliseeren. Dit zijn voor de kerk dingen van leven of dood. Of wilt ge: ze beslissen over de vraag van de ware of de valsche kerk. Want: waar getrouwe leden der kerk, die heilig willen leven naar het Woord Gods, en dáárom juist niet zwijgen kunnen, maar strijden móeten tegen gebreken en opkomende dwaling in de leer of in de regeering der kerk —, waar zulke leden deswege worden vervolgd en uitgeworpen als rotte leden, dááris de valsche kerk. En die is door ieder waar geloovige licht te onderkennen, zegt onze belijdenis. Daar behoef ge geen groot theoloog voor te zijn, om die te kunnen zien. En daarom is de vrijmaking der kerk ook de taak der eenvoudigen, en we zijn dankbaar, dat zooveel die taak gezien en aangevat hebben.

Maar dan was een andere reactie nog deze: Wat staan zij, die ons uitwerpen, en die op hetzelfde kerkrechtelijke standpunt staan als hier door Mr Bolt werd verdedigd, toch ontzaglijk ver van ons af. Hoe kan 't ooit weer tot een eenheid komen met menschen, die zóó denken (afgezien nog van het feit, dat men ons slag op slag voor den wêreldlijken rechter daagt, omdat men tot geen enkele minnelijke schikking bereid is, waardoor de verbittering zoo licht toeneemt).

Eenheid kan er alleen komen, wanneer men óók zulk een goddeloos kerkrecht, dat niets anders is dan gereguleerd onrecht, grondig afzweert, en zich van de kerkelijke zonden, die ervan 't gevolg waren, radicaal bekeert.

We zouden nog niet eens klaar zijn, als b.v. alle onrechtmatige schorsingen en afzettingen eens ongedaan werden gemaakt (wat trouwens óók wel niet gebeuren zal). Zóó simpel liggen de dingen niet. Neen, dat heele ongereformeerde kerkrecht moet weg!

Anders kunnen er elk oogenblik wel weer zulke ongoddelijke tuchthandelingen plaats vinden, en dan zitten we weer midden in de misère. Hiërarchie bergt altijd de kiem van kerkseuring in zich. En ze is de dood voor alle waarachtig kerkelijk leven. Ze staat Christus elken dag tegen.

Daarom kan 't ook niet anders, of alle ware zonen der Reformatie zullen in Christus' kerk alle hiërarchisch kwaad van harte vijand zijn, en zullen er in Gods kracht voor waken en bidden, om ook in onze door God vrijgemaakte kerken niet weer door een juk van dienstbaarheid te worden bevangen.

Zonen der Reformatie — het zijn: slaven van Christus!

Maar slaven, die staan mogen in de vrijheid der kinderen Gods!

G. A. HOEKSTRA.

HET HOOG WERD ER UIT.

Als ik zeg: krachtens het spoorboekje houd ik het er voor, dat trein-nummer-zooveel al aangekomen is; en u voert mij tegen, krachtens het spoorboekje houd ik het er voor, dat diezelfde trein nog aankomen moet;

is dan uw woord volkomen in overeenstemming met het mijne?

Ik meen: neen, U meent het ook. Iedereen, ook in Zwolle, meent het.

Als dus in 1944 tientallen leeren moeten: krachtens de belofte wedergeboren, en in 1946 men óók zeggen mag: krachtens belofte te wederbaren, dan strijdt die laatste bewering tegen wat MOEST geleerd worden in 1944.

Een en twintig friesche predikanten schreven dan ook, naïef als elk ander nuchter waarnemer: synode, in 1944 is de eisch TE VER gegaan. Herroep dus de schorsingen.

Toen moest het hooge woord er uit.

Het kwam.

Het luidde: welnee: de formule '46 is zakelijk dezelfde als die van '44. We herroepen niets.

Ik zeg nu: onthoudt dit. Op het critieke punt heeft men zelf gezegd: Wij hebben niets gewijzigd.

Laat nu hen die zóó knoeiden, over aan God. Die dezen leugenhandel, die duizenden openlijk wordt opgedrongen, en dus veel erger is dan een misdaad, die men zelf als misdaad voelt en daarom privé houdt, zal bezoeken. Ik geloof, dat zijn God zich nu terugtrekt. Dat wie nu nog blijft, niet meer te redden is voor de eenvoudige eerlijkheid der logica van de „21”. Ik herhaal: de leiding wil de eenheid niet. Ik ben overtuigd, dat haar personen weten, dat een futurum (te wederbaren) niet in overeenstemming is met een perfectum (wedergeboren). Ik laat hun personen nu los. God is Rechter, die 't beslist.

Ons blad zal meer over deze Zwolsche synode schrijven. Voorloopig dus niet meer dan dit korte woord. K. S.

BOND TEGEN HET VLOEKEN.

Ieder die belang stelt in, en wil deelnemen aan het werk van bovengenoemden Bond, gelieve zich te wenden tot den secretaris-propagandist, den heer Nic. Laarman te 's-Gravenhage, Sportlaan 24.

HET TUCHTRECHT DER MEERDERE VERGADERINGEN EN „ZWOLLE”.

In een hoofdartikel hebben we eenige weken geleden erop gewezen, dat men op de tafel der Zwolsche synodocratische vergadering had neergelegd een Rapport over de oude kwestie van het tuchtrecht der meerdere vergaderingen.

We wezen op de verdeeldheid der rapporteurs — in onderdeelen.

Eveneens toonden we aan, dat zij stuk voor stuk den verkeerden kant uitstuurden. Ook de heer Dr van Es, die, blij (we weten wat we zeggen) dat de synode Schilder had uitgeworpen, den moed niet had, te zeggen, dat hij zelf, Dr van Es, jaren lang had verdedigd wat Schilder inzake 't kerkrecht leerde en — handhaafde.

Tenslotte wezen we aan dat de conclusies der deputaten door en door synodocratisch waren en de breuk, die er al was, en die theoretisch al ettelijke malen was versterkt, nu definitief maakten.

De bladen berichtten nu, dat de Zwolsche vergadering de beslissing over dit onzalige rapport der H. H. Nauta-den Hartogh heeft overgelaten aan de volgende synode. Ze zei niet: ja. Maar ze zei óók niet: neen. Dit laatste was het eenig goede antwoord geweest. Men kon er niet toe komen.

Reden genoeg voor meditatie.

O gij vergadering.....

O gij vergadering.....

Uw voorgangsters hebben maar vast het betwiste tuchtrecht der meerdere vergaderingen genomen. Ze hebben zóó zelfverzekerd gedaan, alsof gij van het tuchtrecht der meerdere vergadering alles afwist, alsof de zaak helder was als de dag; alsof wat Grejdanus daarover leerde, de grootste nonsens was. En uw advocaten hebben voor de rechtbank staan pleiten, ALSOF er niet de minste rechtmatige twijfel was in dezen.

Doch als nu, ZEVEN jaren nadat een commissie benoemd is, eindelijk haar Rapport voor u ligt, dan zegt gij: over 3 jaar maar eens verder kijken.

Schaamt ge u niet?

Gij hebt gegrepen naar „rechten”, die ge na zeven jaren studie nog niet theoretisch durft fixeeren. Schilder heeft in zijn correspondentie uw voorgangster eraan herinnerd, dat dit Rapport nog komen moest, en dat de zaak nog niet beslist was. Gij hebt zijn rug geslagen, alsof alles wél beslist was. En nu dit?

O gij vergadering.....

In 1936 — God heeft in tien jaar sindsdien de gelegenheid gegeven tot kerkelijke bezinning — in 1936 heeft de man van „De Heraut”, door heel zijn cordon omgeven, gezegd: de kerken kunnen niet wachten, geen dag en geen nacht. Er moeten uitspraken komen! Leer-uitspraken over leer-geschillen. Ook over de PLURIFORMITEIT! Het is hoog tijd!

Er k (behalv Velen Duize lijken in En ch teit — dan der Gij l schrijv te zegg formite) Hij v dentie, Geen daa z En n al maar sluiting sluiting. perk. Maar n ó g n En v O gij De m zijn aan veus ge Heeren” Maar komt, w Gij he echter r Gij he gische s gal gesp kla ar n en s Ge he boren. In heelema Zwolle, zoover n nóg van

WAT B GEZIN

De ke van Bats gekomen. doen toe De vergad Zelistam Dit v het acco tot nog overweg zijn ege stulden de Gere van allen Niette gelijk aa van een a. mut bestaan; b. pres c. de bestaan; d. utte e. Bas beel en Hij so gaan tot deel Ind. een voon Hij he uit afba, ha bijeenkom Batavia's betuiging Tot zoc De vru meerde g Hooren. Men zo land, en rechen oo een pla confo En dat kanten? F land uitg candida Noordeloc enfin u v terecht lo is? Precies (vrijzinnig nemen” z zinnigen maar wees Je kunt bij „oriën wisselen.